

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Carolus M. Romanorum Imperator, Et Francorum Rex,
Romano-Catholicus, Libris IV. Explicatus, Et Vindicatus**

Schaten, Nicolaus

Nevhvsii, 1674

Cap. 15. Nota VI. Recta constitutio & consensus Ecclesiæ Catholicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99067)

incepit, cum quadringenti fere sint anni, ex quo manifestatus est Christus, certe Evangelium nostrum tanto tempore inane fuit, inanis & fides nostra. Quanto nunc vos Lutherani nobiscum injuriosius agitis, qui per mille annos à Gregorio M. ad Lutherum usque, Evangelium nostrum inane, & fidem Catholicorum toto orbe inanem facitis. Sed nunc de ipsa consanguinitate & consensione doctrinæ cum Apostolica doctrina, ad quam ex Tertulliano provocas, ac deinde de ipsa Apostolica Ecclesia, quam illa sit, ordine agamus.

CAPUT XV.

Nota VI. Recta constitutio et consensio Ecclesiæ Catholicæ.

Consensionem, Ecclesiæ Notam, ex Catholico nomine idem tradit Vincentius Lerinensis, ut supra dictum, & hanc simul regulam præscribit: *Si in ipsa vetustate omnium, vel certe penè omnium Sacerdotum pariter ac Magistrorum definitiones, sententiasque sequamur.* Sed priusquam de Consensione referam, hujus fons, quæ est Ordinatio & constitutio Ecclesiæ, præmittenda, quam hoc argumento exponit Tannerus:

Illa est vera Christi Ecclesia, quæ sola est rectè ordinata;
At sola Catholica Ecclesia est rectè ordinata, nulla verò hæreticorum Synagoga: Ergò: &c.

Major apertè asseritur in Scriptura: Ecclesia enim Cant. 6. est *castrorum acies ordinata*, quemadmodum & Carolus M. profitetur in epistola ad Hispaniæ Episcopos: *Vnde, inquit, in Cantico Canticorum dicitur: Terribilis ut castrorum acies ordinata, constipati exercitus ordinantur, & unanimes bellatorum fortitudo, sancta Matris Ecclesiæ aërijs potestatibus, & ignitis malignæ perfidiæ spiculis impenetrabilis est.* Ecclesia Matth. 5.

Civitas est supra montem posita Matth. 25. *Regnum*. 1. Corinth. 3. *Templum Dei*. Hebr. 3. *Domus Dei*. Roman. 12. Eph. 4. 1. Corinth. 12. *Corpus*. Multa in corpore membra, sub uno visibili capite coherencia, & à se mutuò in officijs dependentia. Demum omnia membra sub uno invisibili capite Christo, qui visibilem sui vicarium reliquit, & per influxum & gratiam omnia membra regit. Quemadmodum Apostol. Ephes. 4. *Qui est caput Christus: ex quo totum corpus compactum, & connexum per omnem juncturam subministrationis, secundum operationem in mensuram uniuscujusque membri*. Hinc illa admirabilis Hierarchia Ecclesiæ, quæ constat Episcopis, Presbyteris & ministris Ecclesiæ, sub uno capite, de qua Tridentinum Sess. 13. cap. 6. Inde regale Christi Sacerdotium multò ordinatius, quàm regnum sacerdotale in veteri Ecclesia, tantoque perfectius, quantum res ipsa typis, veritas figuris, atque umbris illis præstare debet. Non in ulla unquam hæresi, hæc *Ordinatio*, atque Hierarchia fuit: Inde omnes hæreses in tot hæreses statim divisæ, ut supra relatum est, neque unquam esse potest illa doctrinæ *Consensio*, ob supremum è cælo capitis influxum, ubi contra Ordinationem Dei novum Ecclesiæ regimen humanâ auctoritate instituitur. Hoc denuò illud Cypriani Lib. 1. epist. 48. *Unus Deus est, & Christus unus, & Ecclesia una, & Cathedra una supra Petrum Domini voce fundata: aliud altare constitui, aut Sacerdotium novum fieri, præter unum altare, & unum Sacerdotium non potest. Idem adulterum, impium, & sacrilegum, dicit, quodcunque humano furore instituitur, ut dispositio divina violetur.*

II. Ex hac Dei Ordinatione deducitur illa *Consensio*, quam Episcopi habent cum suo Capite & Vicario Christi. Inde Cyprianus provocat contra hæreticos & schismaticos ad *Petri Cathedram, & Ecclesiam principalem: unde unitas Sacerdotalis exorta est*. Idem cæteri Patres faciunt, ut supra relatum de Romana Ecclesia. Deinde ex hac Dei Ordinatione deducitur, quam *Consensionem* habere debeant oves ad Pastores & Episcopum suum, *Spiritus enim S. posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei*. Act. 20. Hanc verò *Consensionem*, postquam Lutherana hæresis primum in Germania intervertit, ac sacram simul illam potestatem Episcoporum, Jurisdictionemque transtulit ad politicos Principes, ac Magistratus civiles, illicò inde nata est religionum diversitas, & libertas quamlibet docendi hæresin, dummodo patronum habeat in politico Principe,

Principe, ac Magistratu. Inde per Germaniam Lutherani, Calvinistæ, Zwingliani, & singuli deinde in alias atq; alias sectas divisi. Nec mirū, ita in reprobum sensum tradi, postquā turbata est divina illa Ordinatio, & abruptus est divinus influxus à capite in membra: & quis Nifanium prohibebit novas hæreses procudere, & docere plebem suam? dummodo consentientem habeat Magistratum suum, aut politicum Principem reformatæ religionis, à quo fatetur sibi pastorale munus in Comitatu Ravensburgensi commissum, libello adversus Labadæum. Sed quid epist. 69. Cyprianus? *Scire debes Episcopum in Ecclesia esse, & Ecclesiam in Episcopo: & si quis cum Episcopo non sit, in Ecclesia non potest esse.* Ita Scriptura, Concilia, & Patres, quos longum hinc referre. At verò à Caroli M. ævo, Hervordia, Bilsfeldia, & magna pars Comitatus Ravensburgensis, non alium Episcopum habuit, quàm Paderbornensem: uti ex Monumentis *Ferdinandi* Principis & Episcopi nostri discas.

III. Ex hac Dei ordinatione deducitur illa Catholicæ Ecclesiæ *Consensio* cum doctrina Apostolica, ne quid novum aut hæreticum ullibi in Ecclesia Catholica doceatur: Nam quia *Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei*, publica illa docendi potestas ab Episcopis communicari debet: *Sicut misit me Pater, & ego mitto vos.* Joan. 20. *Quomodo verò prædicabunt nisi mittantur?* Rom. 10. Quā verò potestate mittuntur Sacerdotes ad docendum, eandem agnoscere debent in docendo: ut eorum iudicio omnia submittant, ne quid contra Apostolicam doctrinam tradant populo. Et si qua hæresis irrepserit, primū ad iudicium Episcoporum refertur, inde ad Sedem Apostolicam, ac supremum controversiarum Judicem. Hinc illa toto orbe Catholico tanta *Consensio* doctrinæ; quo principio, privilegio, & dono veritatis, quia hæretici se spoliant, dum extra Catholicam Ecclesiam abeunt, hinc illa inter eos confusio doctrinæ, & hæresum multitudo. Contrā nihil unquam Episcopis magis curæ fuit, quàm ne quid contra Apostolorum & Patrum doctrinam admitteretur, uti ex omnibus Concilijs Oecumenicis, & Provincialibus evidens est, ad eum modum quo Lerinensis præscripsit.

IV. Nihil quoque Carolo M. sollicitius fuit, quàm ne qua hæresis *Consensionem* Catholicæ Ecclesiæ turbaret. Ita enim in Confessione fidei ad Hispaniæ Episcopos scribit: *Hanc fidem Orthodoxam, & ab A-*

postolicis traditam Doctoribus, & ab Universali servatam Ecclesia; nos pro virium nostrarum portione ubique in omnibus servare, & predicare profiteamur: quia non est alia aliqua salus nisi in illa, quam pacificè ab initio salutis nostræ unanimiter semper servavit Ecclesia. Rursum in eadem Apostolica epistola Carolus: Sequamur sanctorum Patrum venerabilia in caritate precepta, decet enim ut omnium Christianorum una sit fides, & unus animus, sicut est unum ovile, & unus Pastor: Quæ verò extra Ecclesiastici ovilis septa inveniuntur, lupinàrabie devorabuntur. Et quæ in hanc rem multis præscribit: Addendo etiam, ut inconsutilem Christi tunicam integram servare meminerint. Ad hunc modum ad omnia Romanorum Pontificum, & sanctorum Patrum decreta se in Synodis, & præscriptis morum legibus revocat. Hunc in modum Concilium Francofurtense, præsentem Carolo M. in Synodica epistola ad Præsules Hispaniæ, Elipandi hæreses rejecit; quod libellus ejus adversaretur Patrum doctrinæ. Cur, inquiunt, nobis non sufficiant, quæ in sanctorum Patrum dictis inveniuntur, & universali Catholica sanctionis consuetudine confirmantur, dicente Scriptura: terminos patrum tuorum non transgrediaris. Nunquid sagaciores sumus ad inveniendam viam veritatis, quam Apostolici Doctores? Pervolve vel unicum Capitulare Aquisgranense ex Synodo anni Christi 687. in quo modò ex Nicæno Concilio, modò ex Antiocheno, modò ex Sardicensi, modò ex Chalcedonensi, modò ex Ancyrano, modò ex alijs Concilijs decreta ad disciplinam Cleri, & populi transumuntur. Idem in alijs Synodis servatum. Ad eò extra antiquorum Patrum, & Conciliorum sententiam nihil decerni voluit, quò ostenditur, quam Confessionem habere oporteat Ecclesiam omnis ætatis cum antiquis Patribus & Concilijs.

V. Ut Catholici demonstrent doctrinam suæ Religionis ex Confessione Patrum totius Apostolicæ Ecclesiæ, Theologi & Scriptores controversiarum ad singula dogmata sua confirmanda adducunt testimonia Patrum, ex omnibus à Christo sæculis ad nostram ætatem. Quam in rem multi Scriptores, quos inter Jodocus Cœcius, Gualterius, alijque, singulares Tomos collegere, toti que in eo sunt, ut doctrinam Catholicam ex Patrum sententijs confirmet. Alij etiam collectas Patrum Confessiones edidere, id est, collegerunt ex S. Augustino, Hieronymo, Ambrosio, & Gregorio M. quatuor illis Ecclesiæ celeberrimis Doctoribus

ribus testimonia, & in capita per singula dogmata digesserunt, ut *con-*
sentientem Patrum sententiam sub oculos ponerent. Ad hæc respondet
Nifanius: eas Confessiones pessimâ fide esse congestas, truncataque,
pro integris, & adulterina pro veris obtrudi. Verum id non satis est di-
cere. Ad sunt Patrum libri, producere oportebat adulterinum aliquem
locum. Imò si vestra causa fidei, quare idem non tentatis, atq; ex Pa-
tribus dogmata vestra hæresis hoc ordine & calculo non sistitis?

At, inquit Nifanius, non posse unum aliquem Patrem proferri, qui
omnia fidei nostræ Catholicæ capita ex primis quinque sæculis exhi-
beat. & Id necesse non esse, sufficit, si vel omnia ex singulis, vel singula
ex majori parte Patrum sistamus, uti Lerinensis præscripsit. Nec enim
singulis oblata materia tractandi omnia, præsertim quæ posteriores hæ-
reses moverunt. Si tamen confessionem S. Augustini pervolvās ab Hie-
ronymo Torrense Theologo editam, parum desiderabis. Sed hæreti-
corum noctuæ hanc lucem fugiunt.

Præclarum hac in re Theodosij M. Imperatoris factum, & dignum
posteritate exemplum. Is ut in Synodo Constantinopolitanâ hæreti-
cos eorum temporum in concordiam adduceret, consuluit Nestarium
(qui medius erat inter Gregorium Nazianzenum, & Chrysostomum,
tum Constantinopolitanus Catholicorum Episcopus) quâ viâ id fieri
posset, consultumque est Imperatori, convocaret hæreticorum Prin-
cipes, & omissis disputationibus, quæ rixarum fomites essent, rogaret,
utrumne reciperent eos, qui ante dissidium religionis sacra Scripturæ
interpretes fuissent? si abnuerent; explodendos à suis: si reciperent; ex
veterum Patrum scriptis facillimè posse convinci productis eorum te-
stimonijs. Fecit id Imperator; sed cum inter ipsos hæreticos eâ super
re nova oriretur quæstio, ac lis, alijs Patrum auctoritatem recipienti-
bus, alijs detrectantibus, nihil obtinuit: Quemadmodum id Socrates
Lib. 5. c. 10. Sozomenus Lib. 7. c. 11. & Baronius ad an. Chr. 383. Bellar-
minus Lib. 3. c. 9. Spondanus & alij tradiderunt. Ita sanè hæretici nostri
temporis nobiscum agunt. Modò enim, dum appellamus ad antiquos
Patres, dicunt Patres fuisse homines erroribus obnoxios: modò dicunt
Scripturam sese sequi, & supra Patres illuminatos esse: modò obscura
quædam loca obtrudunt: modò in alias fraudes conversi, veritatem elu-
dunt. Adversus hæc fraudes monitor est Cyprianus Epist. ad Illyriæ
Episcopos:

Episcopos : Cavendum sanè, inquit, ne per eos, qui varias doctrinas comminiscuntur, in lubricum seducamur, ac potius quoties illi variantibus consilijs circumferuntur, Patrum nostrorum à nobis sententia sunt retinenda. Certa in his regula Vincentij Lerinensis : Eorum duntaxat Patrum sententia conferenda sunt, qui in fide & communione Catholica, sanctè, sapienter, constanter viventes, docentes, & permanentes, vel mori pro Christo fideliter, vel occidi pro Christo meruerunt. Quibus tamen hac lege credendum est ; ut quicquid vel omnes, vel plures, uno eodemque sensu, manifestè, frequenter, perseveranter, velut quâdam consentiente sibi Magistrorum concione firmaverunt, id pro indubitato, certoque habeatur. Rursum : Quisquis in sensu Catholici dogmatis unum aliquid in Christo sentientes contempserit, non hominem contemnit, sed Deum.

CAPUT XVI.

Nota VII. Ecclesia Apostolica nomen ex Successione et Doctrinâ Apostolicâ deductum.

AD Catholicum nomen Concilium Nicænum, & Constantinopolitanum non sine singulari Numinis providentia addiderunt *Apostolicum*, credendamque præscripserunt *Ecclesiam Catholicam & Apostolicam*, uti & Canon Missæ ad initium præferbit *Ecclesiam orare pro Fidei Catholica, & Apostolica cultoribus*. Atque ita Pontifices, Concilia cætera, & SS. Patres compellant. Duo autem cum primis eâ voce designantur : *Apostolica Successio & Doctrina*, quorum neutrum esse potest in hæreticorum Ecclesijs, ideoque hâc notâ, si quâ ullâ, convincuntur non habere veram Ecclesiam.

Ac primò apud Lutheranos non est vera *Successio Apostolica*. Quam in rem id primò etiam statuendum est, Ecclesiam non posse esse sine Pastoribus & Doctoribus. Ephes. 4. *Ipse dedit Pastores & Doctores ad consummationem Sanctorum in adificationem corporis Christi* ; Pastores autem